

Európai egészségügyi unió: a mentális egészség új, átfogó megközelítése

European Commission, Press release, 7 June 2023

Kulcsszavak: európai egészségügyi unió, népegészségügy, lelki egészség, mentális egészség, Európai Unió

Forrás Internet-helye:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/IP_23_3050 ;

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-life/european-health-union/comprehensive-approach-mental-health_en

Mental Health Europe's Strategic Plan (20 slide): https://www.mhe-sme.org/wp-content/uploads/2021/10/MHE_BrochureA4_PROD_DEF.pdf

A Bizottság 2023. június 7-én egy új, a mentális egészség átfogó megközelítésére vonatkozó pillérrel egészítette ki az európai egészségügyi uniót. Az említett megközelítés képviseli az első, igen fontos lépést afelé, hogy a mentális egészség fontossága azonos szintre kerüljön a fizikai egészségével, és kialakuljon a mentális egészséggel kapcsolatos kérdések új, ágazatközi szemlélete. A Bizottság 20 kiemelt kezdeményezéssel és különböző pénzügyi eszközökből származó 1,23 milliárd euró uniós finanszírozással fogja támogatni a tagállamokat, hogy kellő figyelmet tudjanak fordítani az emberekre és mentális egészségükre.

A mentális egészségügyi problémák már a Covid19-világjárvány előtt is minden hatodik embert érintettek az EU-ban, és az elmúlt években tapasztalt példátlan válságok következtében ez a helyzet tovább romlott. A fellépés elmaradása jelentős, évi 600 milliárd euró összegű költséggel járna.

A mentális egészséggel kapcsolatos problémák kezelésének kulcsfontosságú elemei:

Tekintettel arra, hogy az emberek egyre nehezebben birkóznak meg a jelentős technológiai, környezeti és társadalmi változások hatásaival, a mentális egészséggel kapcsolatos uniós fellépés három irányadó elvre összpontosít:

- i) megfelelő és hatékony megelőzés,
- ii) magas színvonalú és megfizethető mentális egészségi ellátáshoz és kezeléshez való hozzáférés, valamint
- iii) a társadalomba történő visszailleszkedés a felépülés után.

E megközelítést követve a konkrét intézkedések a szakpolitikák széles területére terjednek majd ki, és az alábbiakra irányuló erőfeszítéseket foglalják magukban:

- a jó mentális egészség előmozdítása a megelőzés és a korai felismerés segítségével, többek között a depresszió és az öngyilkosság megelőzésére vonatkozó uniós kezdeményezés, a mentális egészség európai kódexe és az egészséges agyműködéssel kapcsolatos kutatások megerősítése révén.

- Olyan képzésekbe és kapacitásépítésbe történő beruházások, amelyek a szakpolitikákon átívelő módon járulnak hozzá a mentális egészség megerősítéséhez, valamint elérhetőbbé teszik a kezelést és az ellátást. Az intézkedések magukban foglalják a szakembereknek szóló képzési és csereprogramokat, valamint a mentális egészséggel kapcsolatos nemzeti szintű reformok technikai támogatását.
- A munkahelyi mentális egészség biztosítása a figyelemfelkeltés és a megelőzés javítása révén. Erre például az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség uniós szintű figyelemfelkeltő kampányai, valamint a munkahelyi pszichoszociális kockázatokra vonatkozó esetleges jövőbeli uniós kezdeményezés révén kerül sor.
- A fejlődésben levő gyermekek és a fiatalok védelme a legsérülékenyebb életkorban, tekintettel a fokozottan jelentkező nyomásokra és kihívásokra. Az intézkedések közé tartozik a gyermekek és a fiatalok mentális egészségével foglalkozó hálózat, a gyermekeknek szóló megelőzési eszköztár, amely a mentális és fizikai egészséget meghatározó legfontosabb tényezőkkel foglalkozik, valamint a hatékonyabb védelem biztosítása az online és a közösségi médiában.
- A kiszolgáltatott csoportok megsegítése célzott támogatások révén, amelyekben a leginkább rászorulóknak részesülnek, például az idősek, a nehéz gazdasági vagy társadalmi helyzetben lévők és a migráns/menekült lakosság. Fokozott figyelmet kell fordítani a konfliktus sújtotta lakosságra, különösen az ukrain lakóhelyüket elhagyni kényszerülő emberekre (különösen a gyermekekre), valamint a háborús traumának kitett ukrain gyermekekre.
- Nemzetközi szintű példamutatás, figyelemfelkeltés és humanitárius vészhelyzetekben nyújtott minőségi mentális egészségügyi támogatás révén.

Háttér-információk

A mentális egészségügyi problémák már a Covid19-világjárvány előtt is mintegy 84 millió embert érintettek az EU-ban, és a számok azóta csak romlottak. A világjárvány további nyomást gyakorolt a mentális egészségre, különösen a fiatalok és a már meglévő mentális problémákkal küzdő személyek körében. Az Unió helyzetéről szóló, 2022 szeptemberi értékelő beszédében Ursula von der Leyen elnök felszólítást tett a mentális egészséggel kapcsolatos új kezdeményezésre.

A kezdeményezés az Európai Parlament felhívásaival és a polgárok által az Európa jövőjéről szóló konferencia keretében előterjesztett javaslattal is foglalkozik. A mentális egészségügyi problémák összköltsége – amely magában foglalja az egészségügyi rendszerek és a társadalombiztosítási programok költségeit, valamint az alacsonyabb foglalkoztatottságot és munkavállalói termelékenységet is – a becslések szerint az uniós országok GDP-jének több mint 4%-át teszi ki, ami évente több mint 600 milliárd eurónak felel meg.